

چهارشنبه 4 بهمن 1391 - 11 ربیع الاول 1433 - 24 ژانویه 2013

4 بهمن در گذر تاریخ ...

4 بهمن در گذر تاریخ

*** ورود سپاه روسیه به ایران در جریان جنگ جهانی اول (1293 ش)**
اشاره:

هنوز مدتی از تاجگذاری احمدشاه قاجار نگذشته بود که جنگ جهانی اول آغاز شد. در این جنگ، دولت‌های روسیه، انگلستان و فرانسه با دولت‌های آلمان، اتریش، مجارستان و ایتالیا به نبرد برخاستند و پس از مدتی حکومت عثمانی نیز اتحاد خویش را با آلمان اعلام کرد و عملاً وارد جنگ گردید. طرفین جنگ تلاش زیادی به عمل آوردند تا در دولت ایران نفوذ کرده و آن را به نفع خویش وارد کارزار نمایند و از منطقه سوق‌الجیشی ایران، ضربه سهمگینی به دشمن خود وارد کنند. در این زمان، مستوفی‌الممالک، ریاست دولت را در اختیار داشت. وی گرچه بی‌طرفی ایران را در جنگ اعلام نمود، اما هیچ کدام از طرفین جنگ، اعتنائی به این امر نکرده و وارد خاک ایران شدند. انگلستان از جنوب و روسیه از شمال کشور متجاوزانه وارد ایران شدند و منطقه وسیعی را در اشغال خویش قرار دادند. روسیه پس از هجوم به ایران، به جنگ با نیروهای عثمانی که در آذربایجان به خاک ایران تجاوز کرده بودند پرداخت و هر دو اشغالگر به

جان هم افتادند تا این‌که نیروهای امپراتوری عثمانی شکست خوردند. حاکمیت ایران در این زمان به ضعیف‌ترین درجه رسید و اوضاع سیاسی و اقتصادی کشور به شدت پریشان و بحران‌زده بود. اشغال قسمت شمالی ایران از سوی دولت تزار روس به مدت سه سال طول کشید. در نهایت در سال 1296 شمسی (1917 میلادی) انقلاب کمونیستی روسیه به وقوع پیوست و

نیروهای روسی به دلیل اوضاع پریشان داخلی روسیه، شمال ایران را تخلیه کردند.

*** مسافرت #171؛ محمدرضا پهلوی؛ به قم در آستانه فراندوم انقلاب سفید (1217)**
اشاره:

پس از ارتحال آیت‌الله بروجردی، محمدرضا پهلوی درصدد انجام برنامه‌هایی به اصطلاح اصلاحات برآمد. یکی از این برنامه‌ها اصول ششگانه شاه و ملت بود که با تبلیغات و سر و صدای فراوانی عنوان گردید و قرار شد در ششم بهمن 1341 ش به فراندوم گذاشته شوند. از این رو شاه ظاهراً برای تقسیم املاک قم و باطناً برای قدرت‌نمایی، تصمیم به مسافرت به این شهر گرفت. بامداد روز سوم بهمن، شهر قم به یک پایگاه نظامی و امنیتی تبدیل گردید و عده‌ای از شهر تهران برای استقبال ظاهری از شاه، به قم آمده بودند. محمدرضا شاه که می‌خواست تکلیف خود را با روحانیون روشن سازد و به اصطلاح، نفوذ و قدرت خود را در شهر مذهبی قم به رخ حوزه علمیه بکشد، در

چهارم بهمن سال 1341 به قم رفت، ولی چون حضور در مراسم استقبال از شاه توسط علما تحریم شده بود، به جز عده‌ای که از تهران آمده بودند و تعداد اندکی از مردم قم، کسی در سخنرانی شاه حاضر نشد. شاه از شدت خشم حتی وارد حرم نشد و در سخنان خود روحانیت را ارتجاع سیاه خواند و آنان را خائن‌تر از حزب توده و کمونیست‌ها شمرد. او به زعم خود می‌خواست به جامعه روحانیت پاسخ دهد و آنان را تهدید و ارباب نماید. این سخنان، صفوف مخالفان رژیم را فشرده‌تر کرد و اختلاف شاه و روحانیون را آشتی‌ناپذیر گردانید.

*** بستن فرودگاه مهرآباد**

به دستور #171؛ بختیار؛ برای جلوگیری از ورود امام به ایران (1357 ش)
اشاره:

وقتی که خبر بازگشت حضرت امام خمینی (ره) به کشور قوت گرفت، دولت بختیار، برای جلوگیری از ورود امام، به کلیه شرکت‌های هواپیمایی بین‌المللی اعلام کرد که به تهران پرواز نکنند. علاوه بر این به دستور بختیار، تعداد زیادی تانک و زره‌پوش در فرودگاه مهرآباد تهران مستقر شدند تا از ورود امام به میهن اسلامی جلوگیری نمایند. همچنین کلیه فرودگاه‌های کشور برای سه روز بسته اعلام شد و در نتیجه، نزدیکان امام اعلام کردند، به مناسبت بسته بودن فرودگاه‌ها، سفر امام به تهران، دو روز به تعویق افتاد. عکس‌العمل مردم در برابر این عمل بختیار به حدی شدید بود که دستور بختیار در ظرف چند روز لغو شد.

*** ارائه لایحه عوام فریبانه انحلال ساواک توسط بختیار**

به مجلس در اوج انقلاب اسلامی (1357 ش)

اشاره:

بختیار که خود را مرغ طوفان و ناجی ایران معرفی می‌کرد و کوشید با تمهیدات ساده‌اندیشانه خود طوفان انقلاب اسلامی را متوقف کند بنابراین از یک سو با ارایه لایحه عوام فریبانه [#171&راحوال ساواک&راحوال](#); تلاش کرد توجه مردم را به خود جلب کند و از سوی دیگر وقتی از خبر بازگشت حضرت امام خمینی(ره) به کشور مطلع شد، سعی خود را برای عدم مراجعت حضرت امام(ره) به کشور به کار بست.

* درگذشت استاد

[#171&حسن هریسی&راحوال](#)

خوشنویس معاصر (1362 ش)

11 ربیع الاول در گذر تاریخ

* درگذشت [#171&میرمحمد رضوی قمی&راحوال](#); از علمای بزرگ قزوین (976 ق)

* تولد عالم بزرگ شیعه [#171&آقا بزرگ تهرانی&راحوال](#); مؤلف و محقق شهیر (1293 ق)

اشاره:

شیخ محمدحسن رازی مشهور به شیخ آقابزرگ تهرانی، فقیهی محقق، مدقق، اصولی، رجالی و جامع علوم متنوع و از شاگردان آخوند خراسانی، شیخ الشریعہی اصفهانی، سیدمحمدکاظم یزدی و میرزا محمدتقی شیرازی است. علامه تهرانی، اهمیت بسیاری به روایت و نقل حدیث می‌داد و در کسب اجازه برای نقل احادیث می‌کوشید. علما و فقهای بسیاری برای او اجازه‌نامه‌ی روایی نوشته یا از او اجازه گرفته‌اند، تا آنجا که پس از محدث نوری از او به عنوان سرشناس‌ترین شیخ روایت یاد می‌شود. آیت الله تهرانی از محدثان بزرگی همچون محدث نوری، شیخ علی خاقانی، سید ابوتراب خوانساری،

شیخ محمد طه نجف، آخوند خراسانی،

شیخ الشریعہی اصفهانی، حاج شیخ عباس قمی و... اجازه‌ی نقل حدیث گرفت. همچنین علمای بزرگی از شیخ آقابزرگ تهرانی اجازه‌ی نقل روایت گرفته‌اند که حضرات آیات عظام:

سیدحسین بروجردی، علامه امینی، سیدعبدالحسین شرف الدین، سید عبدالهادی شیرازی، سیدمحمد هادی میلانی، شیخ مرتضی حائری یزدی، محمدرضا حکیمی، علامه طباطبایی، سیدشهاب الدین مرعشی نجفی و ده‌ها عالم فاضل دیگر از آن جمله‌اند. آثار قلمی و کتاب‌های شیخ آقابزرگ تهرانی را تا هشتاد جلد می‌توان شمرد که الذریعة الی تصانیف الشیعة در 29 جلد در بیان آثار قلمی و هنری عالمان شیعه و نیز طبقات اعلام الشیعه در 20 جلد حاوی زندگی دانشمندان شیعه، مهم‌ترین آثار این رجال و محدث بزرگ می‌باشند.

شیخ آقابزرگ تهرانی در سیزدهم ذیحجه‌ی

سال 1389 ق برابر با 12 اسفند 1348 ش در نجف وفات یافت و در آن شهر به خاک سپرده شد.

* رحلت آیت‌الله [#171&سیدحسن صدر&راحوال](#); عالم برجسته‌ی مسلمان (1354 ق)

اشاره:

آیت الله سیدحسن فرزند سید هادی، معروف به صدر که تسبب شریفش با سی واسطه به حضرت امام موسی کاظم(ع) می‌رسد، از شخصیت‌های برجسته و علمای شیعه می‌باشد. وی پس از تکمیل دروس مقدمات و سطح، در 18 سالگی به نجف اشرف مشرف شد و در آن جا از محضر اساتیدی چون میرزای شیرازی بهره‌های وافری یافت و در اکثر علوم به تبحر رسید. آیت‌الله صدر تمام اوقات خود را صرف فراگیری علوم مختلف می‌نمود و تألیفات ارزنده‌ای از خود برجای گذاشته است. احیاء النفوس،

شیعه و فنون الاسلام (که تقدم علمای شیعه در وضع علوم مختلف را بیان کرده است) و نهاية‌الذرایه از جمله آثار اوست.

* وفات آیت الله شیخ [#171&مهدي مدرس یزدی&راحوال](#); فقیه وارسته (1413 ق)

اشاره:

علامه مهدي مدرس یزدی در سال 1330 قمری در یزد و در يك خانواده‌ی روحانی متولد شد و در حوزه‌ی علمیه‌ی قم و نجف اشرف به تحصیل علوم اسلامی پرداخت. ایشان از مراجع عظام وقت همچون: سیدابوالحسن اصفهانی، سیدضیاءالدین عراقی، حاج آقا حسین بروجردی و... گواهی اجتهاد دریافت کرد. علامه مدرس یزدی پس از نجف اشرف مجدداً به قم مراجعت نمود و از آن جا به تهران هجرت کرده و تا پایان عمر در این شهر به اقامه‌ی نماز جماعت و تدریس مشغول بود. ایشان به هنگام وفات 83 سال داشت.

23 ژانویه در گذر تاریخ

* درگذشت پیر بردیو، جامعه‌شناس و مردم‌شناس برجسته فرانسوی (2002م)

* وقوع زلزله شدید در چین (1556م)

* تولد [#171&ماری هانری بیل&راحوال](#); معروف به [#171&استاندار&راحوال](#);

ادیب فرانسوی (1783م)

* تقاضای صلح فرانسه پس از شکست از آلمان (1871م)

* تعیین شهر [#171&بیت المقدس&راحوال](#); به عنوان پایتخت اسرائیل توسط پارلمان این رژیم (1950م)

